

Príprava na 4. školskú úlohu

Kocka, kváder, hranol

Dve debničky tvaru kocky s hranami $a = 70$ cm, $b = 90$ cm treba nahradiť jednou debničkou tvaru kocky. Aká bude jej hrana?

Hrana druhej kocky je o 2 cm väčšia, ako hrana prvej kocky. Rozdiel objemov kociek je 728 cm³. Vypočítajte veľkosti hrán obidvoch kociek.

Hrany dvoch kociek sa líšia o 22 cm. Ich povrchy sa líšia o 19272 cm². Určte hrany obidvoch kociek.

Kváder má rozmery $a = 4$ cm, $b = 3$ cm, $c = 5$ cm. Vypočítajte uhol α medzi podstavovou a telesovou uhlopriečkou.

Povrch kvádra je $S = 376$ cm². Pre jeho hrany platí $a:b:c = 3:4:5$. Vypočítajte objem tohto kvádra.

Vo vodojeme tvaru kvádra je 1500 hl vody, výška vody je 2,5 m. Určte rozmery dna, ak jeden rozmer je o 4 m väčší, ako druhý.

Vypočítajte objem kvádra, ak jeho podstava má $S_1 = 272$ cm² a bočné steny $S_2 = 240$ cm², $S_3 = 255$ cm².

Akú hmotnosť má železná tyč ($\rho = 7800$ kg.m⁻³) 1,5 metrov dlhá, ktorej prierezom je štvorec so stranou $a = 45$ mm?

Podstava kolmého trojbokého hranola je pravouhlý trojuholník s odvesnami $a = 9$ cm, $b = 12$ cm. Výška hranola je dvojnásobok prepony pravouhlej podstavy hranola. Vypočítajte objem a povrch hranola.

Koľko zemiňy treba premiestniť pri výkope priamej 170 m dlhej priekopy, ktorej prierez je rovnoramenný lichobežník so základňami $a = 150$ cm, $c = 80$ cm a výškou $v = 83$ cm?

Vypočítate objem a povrch hranola, ktorého podstava je kosoštvorec s uhlopriečkami $u_1 = 12$ cm, $u_2 = 16$ cm. Výška hranola sa rovná dvojnásobku podstavovej hrany.

Plášť rotačného valca rozvinutý do roviny je štvorec s obsahom $a^2 = 81$ cm². Určite polomer podstavy r , výšku valca v a jeho objem V .

Rovnostranný valec ($v = 2r$) má objem $V = 250$ cm³. Vypočítajte povrch tohto telesa.

Hliníkový drôt ($\rho = 2,7$ g.cm⁻³) s priemerom $d = 3$ mm má celkovú hmotnosť $m = 1,909$ kg. Určite dĺžku drôtu l .

Ihlan a kužeľ

- 1) Nad každou stenou kocky s hranou $a = 30$ cm je zostrojený pravidelný štvorboký ihlan s výškou 15 cm. Vypočítajte objem takto vzniknutého telesa, ak vrcholy ihlanov:
  - a) ležia mimo kocky
  - b) ležia vo vnútri kocky
- 2) Vypočítajte objem ihlana, ktorého bočná hrana dĺžky 5 cm zvierá so štvorcovou podstavou uhol $\alpha = 60^\circ$. (Uhol α je uhol medzi hranou a uhlopriečkou podstavy.)
- 3) Určte hmotnosť betónového piliera ($\rho = 2,2$ g.cm⁻³) tvaru pravidelného štvorbokého zrezaného ihlana, ak jeho štvorcové postavy majú strany $a = 45$ cm, $b = 25$ cm a výška piliera je $v = 33$ cm.
- 4) Pravouhlý trojuholník s odvesnami $a = 3$ cm, $b = 4$ cm rotuje okolo dlhšej odvesny. Vypočítajte objem a povrch takto vzniknutého kužeľa.
- 5) Povrch kužeľa je $S = 235,5$ cm². Osový rez kužeľom je rovnostranný trojuholník. Vypočítajte objem kužeľa.
- 6) Plášť kužeľa rozvinutý do roviny má tvar kruhového výseku so stredovým uhlom $\alpha = 150^\circ$ a obsahom $S = 523,4$ cm². Vypočítajte rozmery tohto kužeľa a jeho objem.

- 7) Povrch zrezaného kužeľa je 7693 cm^2 , polomery podstav sú 28 cm a 21 cm. Vypočítajte výšku kužeľa a jeho objem.
- 8) Objem zrezaného kužeľa je $V = 38\,000\pi \text{ cm}^3$. Polomer dolnej podstavy je o 10 cm väčší, ako polomer hornej podstavy. Určte polomery podstav, ak $v = 60 \text{ cm}$.

Guľa a jej časti

- 1) Tri gule s polormi $r_1 = 3 \text{ cm}$, $r_2 = 4 \text{ cm}$, $r_3 = 5 \text{ cm}$ treba roztopiť a zliať do jednej gule. Aký bude polomer tejto gule?
- 2) Do rovnostranného valca je vpísaná guľa a kužeľ. Určte pomer $V_k : V_g : V_v$
- 3) Guľový odsek s výškou $v = 5 \text{ cm}$, má objem $V = 850 \text{ cm}^3$. Určte polomer pôvodnej gule r .
- 4) Výška guľového vrchlíka sa rovná tretine polomeru gule. V akom pomere je povrch gule k obsahu vrchlíka?
- 5) Vypočítajte hmotnosť dvojbypuklej sklenenej šošovky ($\rho = 3,5 \text{ g.cm}^{-3}$), ktorej priemer je 10 cm a hrúbka 1,2 cm.